

ПЕРЕКЛАД ТЕХНІЧНИХ АВІАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ

Авіаційна промисловість є однією з провідних галузей економіки світу. Міжнародна співпраця у сфері авіації є досить поширеним явищем, тому якісний переклад відповідної документації є важливим аспектом розвитку даної промисловості. Відтворення авіаційних термінів та документів цільовою мовою не лише складний, а й відповідальний процес, тому впродовж всього періоду існування цієї галузі перекладознавці намагались знайти найбільш коректний та правильний спосіб перекладу. Основними вимогами до перекладу технічних авіаційних документів є точність, лаконічність та уникнення застосування омонімічних, чи багатозначних термінів.

За своєю структурою авіаційні терміни поділяються на прості та складні, або складені (утворені шляхом складання слів). Складові частини складеного терміна, як правило, з'єднані за допомогою сполучного голосного. Терміни, утворені шляхом поєднання слів, які мають омонімічне значення, часто пишуться через дефіс [1 с. 13].

Науковці виділяють чотири способи перекладу технічної документації авіаційної тематики:

1. Транслітерація – зазвичай використовується для перекладу загальновідомих міжнародних термінів, географічних або власних назв: AEROSAT (Aeronautical Satellite Council) – укр. АЕРОСАТ (Рада з авіаційних супутників), Superfortress – Суперфортрес (стратегічний бомбардувальник В-29) [2. с. 77];

2. Переклад за допомогою еквівалента цільової мови: wing – крило, spar – лонжерон, radio direction finder – радіопеленгатор;

3. Прийом калькування, тобто використання українських відповідників для дослівного перекладу термінів: pioneerplane – літак-піонер, motorlessglider – безмоторний планер, AirForce Association – Асоціація повітряних Сил [2 с. 78];

4. Відтворення за допомогою опису, якщо у цільовій мові відсутній еквівалент, за допомогою якого можна було б достовірно передати сенс терміна: semi-monocoque – тип конструкції фюзеляжу напівмонокок, WIDE (Wide-angle Infinity Display Equipment) – призначена для наземних тренажерів широко кутова система, що сприймає інформацію від EOM [2, с. 76];

Вчені-лінгвісти відзначають, що одним з найскладніших елементів перекладу авіаційної термінології у технічній документації є мовні скорочення словосполучень (абревіатури). Частина словосполучення може скоротитися, а складові скорочення можуть перетворитися на самостійні слова. Наявність великої кількості абревіатур у технічній документації значно ускладнює і уповільнює процес перекладу [1, с. 11].

Аналізуючи дослідження, можна зробити висновок, що основними способами перекладу технічних авіаційних текстів є транслітерація, калькування, описовий переклад та переклад за допомогою еквівалента у цільовій мові. Для перекладу технічної документації авіаційної тематики перекладач має володіти знаннями у

даній сфері, аби уникнути передачі деформованого значення термінології та відтворити текст зрозуміло для реципієнта.

Список літератури

1. Бондарчук М. М. Структурно-семантичні параметри російської авіаційної терміносистеми (макрополе «рух літального апарата»). – Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.02. – Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2000. – С. 11-13.

2. Гільченко Р. О. Англо-український навчальний словник авіаційних термінів. – К.: НАУ, 2005. – С. 76-78.

*Науковий керівник – М.Л. Пилипчук
викладач*